

Ales primeries del mes de desembre de 1991, els mitjans informatius van divulgar una notícia estremidora: els ciutadans de la moribunda Unió Soviètica només tenien menjar per a dos dies. Com que no es va parlar de millores, es podia témer que a finals del mateix mes, l'enorme conjunt de països estaria sembrat de morts o d'agonitzants. Afortunadament, la televisió de començaments de l'any 1992 va mostrar escenes de la plaça Roja de Moscou, plena de gent que celebrava el canvi de data brindant amb cava i vodka. Havien sobreviscut! A més, es podien permetre les alegries sumptuàries d'un gran castell de focs artificials i molts dels ciutadans es protegien del fred hivernal amb unes magnífiques gorres de pell o de llana. En conjunt, se'ls veia contents i tirant a ben nodrits.

Però era una imatge massa sedant, una cosa que no podia durar. El dia u de gener no van aparèixer diaris (parlo de casa), però el dos van tornar a la càrrega —secundats per la TV— perquè no ens deixéssim engorrir per l'optimisme. Amb el nou any, la flamant Comunitat d'Estats Independents liberalitzava els preus i s'anunciava una pujada general, que en alguns casos podrà decuplicar els imports vigents fins aleshores. Amb el benentès que els salaris es mirarà que no s'embalin. Com és possible que se'n surtin? Qui sap si es refien d'una evidència tangible: com que no

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Quan les notícies són massa fresques

tenen res de res, els comptes són ben clars. Una cosa que no existeix per a ells o que està fora del seu abast, tant és que sigui cara com barata. Talment com si la tinguessin pintada a la paret.

Aquí, a l'Estat de les autonomies, també es va començar l'any a l'alça. S'apugen de bursada la gasolina, l'electricitat, els transports, les tarifes postals... L'increment de l'IVA encarirà una colla de serveis i de productes i ni tan sols provenen de dissimular-ho. També ens avisen honradament que la moderació salarial serà imprescindible. Tanmateix, nosaltres no ens podem queixar massa, perquè les festes de finals i de començaments d'any ens han permès demostrar una capacitat de dilapidació digna de medalla olímpica. Ja ho sé, ja ho sé... No tothom pot dir el mateix i seria imperdonable oblidar les bosses de pobresa. Però passa que, quant a l'ex-Unió Soviètica, tampoc no es pot generalitzar, perquè ens acaben de fer saber que, de la *perestroika* ençà, han sorgit un grapat de milionaris en aquell territori. Una cosa no pot anar per l'altra, però ja aprendran que la incorporació als paradisos occidentals comporta

sorpresa que ja aniran trobant.

Ara que som a la recta final del segle i ja que ens ocupem de revolucions i contrarevolucions, no em puc estar d'insistir en una convicció que m'obsessiona: vivim un canvi d'era. El segle es va iniciar amb parsimònia informativa, només amb una premsa basada en la tipografia del metall. El fotogravat era a les beceroles i quan algun periòdic portava il·lustracions (generalment poques) eren gravats a la fusta, obra de pacients i hàbils artesans. Escenes de la rebel·lió bòxer, de la circulació dels primers tramvies a Barcelona, l'assassinat del rei Humbert I d'Itàlia, o els retrats d'il·lusres personatges acabats de morir, com ara Wilhelm Liebknecht, J.M. Eça de Queirós o Frederic Nietzsche, tenien un aire d'estampa una mica inventada. Les coses se sabien, però sense presses: si havien ocorregut lluny, se sentien allunyades, no arribaven a inquietar-nos.

Ara fem *zapping* amb les notícies acabades de collir. Passem de l'una a l'altra amb una immediatesa al·lucinant i temo que ens empatxem d'informació. Tot ho sabem i ho veiem asseguts a casa, amb una cavalcada d'imatges acompanyades de so. Vindrà un moment que no podrem digerir res. O potser ja hi hem arribat.

Pere Calders